

ОПТИМІЗАЦІЯ ПАРАМЕТРІВ ФОРКАМЕРИ СТАЦІОНАРНОГО ГАЗОВОГО ДВИГУНА ПРИ РОБОТІ НА НИЗЬКОКАЛОРИЙНИХ ГАЗОВИХ ПАЛИВАХ

Марченко А.П., Осетров О.О., Кравченко С.С.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Широке споживання двигунами внутрішнього згоряння традиційних палив призвело до загострення низки глобальних світових проблем, таких як парниковий ефект, виснаження нафтових і газових родовищ, погіршення екологічної ситуації тощо. Тому велика увага в сучасному двигунобудуванні приділяється розробці технологій використання альтернативних джерел енергії, зокрема низькокалорійних газових палив (НГП).

НГП (шахтний газ, коксовий газ, доменний газ, синтез-газ, біогаз) можуть бути ефективно використані в стаціонарних енергоустановках на базі газових двигунів 11ГД100М. В цих двигунах реалізоване форкамерно-факельне запалювання збіднених паливо-повітряних сумішей, що дозволяє забезпечити високі паливно-економічні та екологічні показники.

Форкамера є важливим конструктивним елементом двигуна, що визначає якість процесу запалювання та згоряння паливо-повітряної суміші. Аналіз літератури показує, що при використанні НГП можливі пропуски запалювання суміші в форкамері та циліндрі двигуна. Це обумовлює актуальність робіт з удосконалення конструкції форкамери.

В роботі обґрунтовано вибір критеріїв ефективності робочого процесу форкамери. В якості цих критеріїв обрано мінімальну енергію запалювання суміші, енергію форкамерного факелу та коефіцієнт продувки форкамери.

Розроблено квазістаціонарну математичну модель газообміну форкамери. З використанням цієї моделі досліджено вплив на обрані критерії якості конструктивних параметрів форкамери і налаштувань газової апаратури.

За методом І.М. Соболя і Р.Б. Статнікова виконано ЛП-пошук оптимальних параметрів форкамери і налаштувань газової апаратури, що забезпечують найкращі значення обраних критеріїв якості для кожного випадку використання НГП.